

došli zaplacení stejnoměrného. Této zásadě slouží zejména předpisy vyrovnacího řádu, které poskytování zvláštních výhod některému věřiteli proti ostatním věřitelům stejného druhu zakazují a spojují s právními následky pro dlužníka velice citelnými (§§ 55, 68 vyr. ř.). S hlediska této zásady jest posuzovati i záruční závazek žalobcův. Převzetím záruky za vyrovnání do výše 20.000 Kč převzal žalobce závazek, účinkující stejnoměrně vůči všem věřitelům dlužníkovým, jichž pohledávky byly vyrovnacím řízením dotčeny. Prvý soud správně zjistil rozsah ručení žalobcova v příčině pohledávky žalovanou vymáhané na základě poměru výše záruky (20.000 Kč) k souhrnu pohledávek věřitelů nemajících přednostního pořadí, jak byly ve vyrovnacím řízení zjištěny. Podle této zásady řídil se ostatně žalovaný sám ve vyrovnacím řízení žalobcově, neboť přihlásil k vyrovnání pohledávku, která mu příslušela proti žalobci z důvodu převzetí záruky ve vyrovnacím řízení Otto B-a jen částkou 468 Kč 25 h. Právní názor, který odvolací soud při řešení této otázky zaujímal, vedl by právě k důsledkům, které konkursní a vyrovnací řád chce znemožniti: záviselo by totiž na náhodě nebo libovůli dlužníkově, pokud se týče vyrovnacího ručitele, že by někteří věřitelé, kteří si přispíšili s uplatňováním svého nároku proti ručiteli z jeho závazku měli větší výhodu, než ostatní věřitelé, kteří by dotvčný nárok uplatňovali teprve po vyčerpání zaručené částky.

Čís. 14482.

Osoba, jež nabyvši dovozního povolení podle zák. čís. 418/20 Sb. z. a n., je přenechá třetí osobě k použití, nemůže se domáhati soudní ochrany svých nároků z tohoto jednání.

(Rozh. ze dne 26. června 1935, Rv III 129/34; důvody viz Úr. sb. čís. 2161.)

Stejně Sb. n. s. čís. 1777.

Čís. 14483.

Předpoklady t. zv. obecné kondikce causa data causa non secuta.

(Rozh. ze dne 27. června 1935, R I 622/35.)

Žalobkyně tvrdila v žalobě, že hostila žalovaného po více než 4½ let v předpokladu, že si žalovaný, jenž prohlásil, že jest u konce svých studií, vezme její dceru za manželku, že žalovaný hoštění to vzhledem k budoucímu rodinnému spojení beze všeho přijímal, že však zaviněním žalovaného nedošlo k tomuto sňatku. Domáhá se nyní náhrady vynaložených těchto nákladů za tři léta z důvodu §§ 1435 až 1437 obč. zák. Prvý soud žalobu zamítl. Důvody: Žalobkyně opírá žalobu o bezdůvodné obohacení a o předpisy §§ 1435 až 1437 obč. zák. Předpisy ty se na daný případ nehodí. Předpokládají, že plnící strana plnila dluh, jehož právní důvod později odpadl. Žalobkyně však zřejmě neplnila

žádný právní dluh, když sama tvrdí, že žalovaného hostila, tedy mu dobrovolně bez každé právní povinnosti poskytovala pohoštění. Nelze předpokládati, že by nastávající tchyně hostící nastávajícího zete plnila tím nějakou právní povinnost, nýbrž lze jen rozumně usuzovati, že plní nežádajíc vrácení, čili že plní »animo donandi.« Soud sám musí tvrzení stran právně hodnotiti. Tvrzení strany žalující zřejmě poukazuje k titulu bezdůvodného obohacení, které však zde dáno není. Když žalobkyně plnila s úmyslem darovacím, mohla by plnění žádati zpět jen za předpokladu § 943 a násl. obč. zák. O d v o l a c í s o u d zrušil rozsudek prvního soudu a uložil mu nové rozhodnutí.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y :

Nerozhodné by bylo, o který právní předpis žalobkyně svůj nárok opřela, neboť v té příčině jest rozhodným jediné její skutkový přednes, a jest pak věcí soudu, by skutkové okolnosti žalobkyní tvrzené podřadil příslušnému zákonnému předpisu. Názor, že by v tomto případě mohlo jíti o odvolatelné darování podle § 1247 obč. zák., nelze schváliti; správné je sice, že i dar učiněný třetí osobou vzhledem k budoucímu sňatku obdarovaného může býti dárce odvolán, nedošlo-li ke sňatku bez viny dárce. Podle tvrzení žalobkynina záleželo hoštění žalovaného v jídle, pití a kuřivu. Poněvadž však žalobkyně mohla by odvolati dar jen s účinky, které s odvoláním daru jsou spojeny, totiž, že v době odvolání daru něco tu je v původním jeho stavu nebo hodnotě (§§ 947 až 949 obč. zák.) a v souzeném případě z daru nic nezbyvá ani v jeho původním stavu ani v hodnotě, nelze nárok po právní stránce opřítí o poslední větu § 1247 obč. zák. Ale v přednesu žalobkyně jsou zahrnuty podstatné znaky t. zv. obecné kondikce *causa data causa non secuta*, kterou sice občanský zákon výslovně neupravuje až na předpis § 1435 obč. zák., který podle svého doslovu by se sem nehodil, poněvadž žalobkyně neplnila nějaký svůj závazek, ale jak podle nauky (srov. Klang komentář str. 1437, Ehrenzweig, *Das Recht der Schuldverhältnisse*, str. 742, Dr. Sedláček: *Obligační právo* II díl, str. 14—17, Krasnopolski: *Das Obligationsrecht*, str. 477, 487, Dr. Pavlíček: *Žaloby z obohacení*, str. 170—186, Dr. Kubeš: *Příspěvek k nauce o žalobách z obohacení*, str. 71) tak i podle judikatury (srov. na př. rozh. čís. 3589, 6450, 10885 sb. n. s.) je, hledíc k zásadám občanského zákona o bezdůvodném přechodu majetkových hodnot do majetku druhého, taková kondice podle všeobecných zásad, zejména podle zásad vyslovených v §§ 1437, 1447 obč. zák., přípustna. Zeiler sám uvedl tuto kondici v příkladech v komentáři k § 1435 obč. zák. (srov. Klang str. 1437). Předpoklady uvedené kondice jsou: 1. určité plnění se strany jedné a přijetí plnění se strany druhé ob *causam futuram non inhonestam*. Musí býti plněno za předpokladu, že nastane nějaký očekávaný dovolený výsledek, ať již nějaké jednání příjemcovo, či nějaká jiná okolnost a obě strany musí právě vzhledem k tomuto příštímú výsledku jednati. 2. Nedosažení výsledku zamýšleného, čímž pozbude změna majetková svého důvodu. Plnění a přijetí nesmí — jak již řečeno — býti nectným, neboť pro tyto případy platí pak zásady zvláštní (§ 1174 obč. zák.). 3. Poně-

vadž princip, který projeven jest v §§ 1437 a 1447 obč. zák., má platnost všeobecnou, nutno vrátiti vše, čím příjemce z toho, co mu bylo dáno, je obohacen. Co se týče náhrady za to, co nemá, nutno přihlížeti k § 1437 obč. zák., při tom však uvážiti, že zde příjemce hned od počátku je v témž postavení jako bezelstný příjemce nedluhu po doručení žaloby, věda totiž, že pro něho nastati může povinnost, aby vrátil, co obdržel, nenastane-li předpokládaný výsledek (srov. k tomu také rozh. čís. 3589 a 12086 sb. n. s.). Hledíc k tomu, co bylo svrchu po právní stránce uvedeno, bude třeba učiniti zjištění o skutečnostech žalobkyní tvrzených a přihlížeti též k námitkám strany druhé, by mohlo býti posouzeno, zda a pokud jsou splněny předpoklady nároku žalobkyně z bezdůvodného obohacení žalovaného na její úkor. V tomto směru je řízení prvního soudu neúplné a mylným jest názor stěžovatelův, že se žalobní nárok o předpisy o bezdůvodném obohacení vůbec nedá opřít.

Čís. 14484.

Vyhrazený rekurs proti usnesení soudu první stolice nelze spojit s dovolacím rekurem proti usnesení rekursního soudu.

(Rozh. ze dne 27. června 1935, R I 666/35.)

P r v ý s o u d povolil na základě konečného usnesení ze dne 19. července 1934 vymáhajícímu věřiteli exekuci nuceným zřízením zástavního práva (usnesením ze dne 10. října 1934). **R e k u r s n í s o u d** usnesením ze dne 29. prosince 1934 exekuční návrh zamítl. **D ů v o d y:** Soud první stolice povolil exekuci, ač tehdy konečné usnesení nebylo ještě vykonatelné. S dovolacím rekurem do tohoto usnesení spojil vymáhající věřitel i rekurs do rozhodnutí prvního soudu ze dne 10. září 1934, jímž byl rekursu do konečného usnesení přiznán odkladný účinek.

N e j v ý š š í s o u d odmítl rekurs a nevyhověl dovolacímu rekursu.

Z d ů v o d ů :

Stěžovatel, jenž spolu s dovolacím rekurem napadá i usnesení prvního soudu ze dne 10. září 1934, do něhož nebylo podle druhé věty § 524 c. ř. s. ve spojení s § 78 ex. ř. samostatného opravného prostředku, nemůže s dovolacím rekurem proti usnesení rekursního soudu spojit vyhrazený rekurs proti usnesení prvního soudu. Podle § 515 c. ř. s. ve spojení s § 78 ex. ř. mohou arci strany v případech, ve kterých není dovolen samostatný opravný prostředek proti některému usnesení, své stížnosti na toto usnesení uplatnit opravným prostředkem proti nejbližšímu rozhodnutí, jež lze bráti v odpor. Zákonným předpokladem však jest, že též soud, který vydal rozhodnutí samostatným opravným prostředkem neodporovatelné, později vydá jiné rozhodnutí, proti němuž byl podán přípustný opravný prostředek k soudu nejbližší nadřízenému a s nímž byl spojen vyhrazený rekurs. Nelze však spojit vyhrazený rekurs proti usnesení prvního soudu s dovolacím rekurem proti usnesení rekursního soudu, k nejvyššímu soudu, takže by soud třetí stolice roz-